

Lager ureumgehalte door scherp voeren

Om te weten of een sterk milieugerichte bedrijfsvoering gevolgen heeft voor de diergezondheid en vruchtbaarheid worden deze aspecten op Koeien & Kansen bedrijven onderzocht.

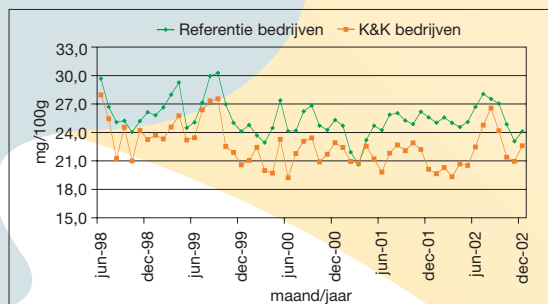
Bij een sterk milieugericht bedrijfsvoering is het ureumgehalte in de tankmelk een belangrijke graadmeter. Uit onderstaand onderzoek blijkt dat de ureumgehalten in de tankmelk van K&K-bedrijven lager zijn dan op referentiebedrijven wat betekent dat ze inderdaad met meer aandacht voor het milieu werken.

Elk K&K-bedrijf heeft een referentiebedrijf

De Koeien & Kansen bedrijven (K&K-bedrijven) richten zich met name op het realiseren van de MINAS-eindnorm. Sinds 2001 wordt in een door PZ gefinancierd project onderzocht of een sterk milieugerichte bedrijfsvoering gevolgen heeft voor de diergezondheid en vruchtbaarheid. Daarvoor worden alle gezondheidsgegevens op de K&K-bedrijven verzameld. Daarnaast is voor elk K&K-bedrijf een referentiebedrijf gezocht. Deze referentiebedrijven lijken qua grootte, intensiteit, grondsoort en ligging sterk op het K&K-bedrijf maar hebben een minder milieugerichte bedrijfsvoering. Op de referentiebedrijven worden gegevens van de melkproductieregistratie, tankmelkanalyses (o.a. ureum) en de dierenartsrekeningen verzameld. Op alle bedrijven (K&K- en referentiebedrijven) worden tevens de gangen van de koeien en de klauwaandoeningen gescoord.

Ureum goede maat voor milieugericht voeren.

Een belangrijk kengetal bij een sterk milieugerichte bedrijfsvoering is de ammoniakemissie. Een goede graadmeter voor deze ammoniakemissie is het gehalte aan ureum in de tankmelk.

Figuur 1: Gemiddeld ureumverloop (tankmelk) per maand in periode juni 1998 tot 2002

Tabel 1: Gemiddelde ureumgehalten per jaar per groep bedrijven in mg/100g melk

	Landelijk gemiddelde	K&K-bedrijven	Referentie-bedrijven	Verskil K&K en Ref bedrijven
1999	29	24	27	3
2000	27	22	25	2
2001	25	22	24	2
2002	26	22	26	4

Tabel 2: Percentage tankmelkmonsters per ureumklasse per jaar

Ureumgehalte	Referentie bedrijven				Koeien & Kansen bedrijven			
	99	00	01	02	99	00	01	02
<20	11	14	17	9	20	27	35	35
20 - 30	67	75	71	76	67	68	59	59
>30	22	12	12	15	13	5	5	6

Figuur 1 geeft het gemiddelde ureumgehalte in de tankmelk weer van de K&K-bedrijven en de referentiebedrijven in de periode juni 1998 t/m 2002. Uit deze figuur blijkt dat het ureumgehalte op de K&K-bedrijven duidelijk lager ligt dan op de referentiebedrijven. Gemiddeld genomen is het verschil 3 mg/100g melk. De lijnen vertonen hetzelfde verloop: de 2 groepen bedrijven hebben dus in dezelfde perioden een hoger of lager ureumgehalte.

Het gemiddelde ureumgehalte in de tankmelk van de afgelopen 4 jaar van de K&K-bedrijven en de referentiebedrijven staat weergegeven in tabel 1. Hierbij staat ook het landelijk gemiddelde weergegeven.

Uit tabel 1 blijkt dat de K&K-bedrijven tussen 1999-2002 een lager ureumgehalte in de tank hadden dan de referentiebedrijven. De referentiebedrijven liggen iets onder het

landelijk gemiddelde maar in 2002 is dit gelijk. Het verschil tussen de K&K-bedrijven en het landelijk gemiddelde is gemiddeld over 4 jaar ruim 4 mg/100g melk.

In tabel 2 is aangegeven in hoeveel procent van de gemeten tankmelkmonsters van de afgelopen 4 jaar het ureumgehalte in de verschillende klassen ligt. Een ureumgehalte tussen de 20-30 mg/100g wordt als normaal gezien. Het effect van een sterkere milieugerichte bedrijfsvoering is goed zichtbaar. De K&K-bedrijven zitten duidelijk vaker in de groep <20 en minder vaak in de groep >30.

Conclusie

De gemiddelde ureumgehalten geven aan dat de K&K-bedrijven inderdaad meer milieugericht bezig zijn dan de referentiebedrijven. Ook op de referentiebedrijven wordt het ureumgehalte in de loop van de jaren lager en wordt er in het management rekening mee gehouden.

Het verzamelen van gegevens gaat door tot eind 2003. In 2004 worden gegevens met betrekking tot diergezondheid geanalyseerd.

Ingmar Thomassen, Judith Poelarends & Gidi Smolders, Praktijkonderzoek Veehouderij

Fotoverslag tweedaagse in Ysselsteyn

Eind januari is de jaarlijkse tweedaagse van Koeien & Kansen gehouden. Deze keer in het Limburgse Venray. De eerste dag was vooral bedoeld voor het uitwisselen van kennis en ervaringen. Onderzoekers presenteerden de meest actuele resultaten die, hoewel nog gebaseerd op voorlopige cijfers, zeer de moeite waard bleken. In de middag stak men de koppen bij elkaar om helder te krijgen wat ieders verwachting van het project is. In deze nieuwsbrief kunt u de resultaten hiervan lezen.

Op de 2e dag stond een excursie naar het bedrijf van Mark Pijnenborg en Marianne van Kempen op het programma. De bedrijfsvoering van deze fanatieke collega deelnemer is bekeken en besproken aan de hand van een scoreformulier. Er werd aandacht gevraagd voor specifieke knelpunten op dit bedrijf en mogelijke oplossingen daarvoor. De discussies die volgden waren verrassend en zinvol. De uitspraak 'boeren leren van boeren' is wederom bevestigd.

